

Teza; obrona interesów klienta z przekroczeniem prawa.

Obrona przez radcę prawnego interesów swojego klienta nie może skutkować takim wykorzystaniem narzędzi prawnych, które naruszają prawa osób trzecich. Tłumaczenie swojego postępowania wyłącznie potrzebą działania na rzecz klienta, bez względu na brak podstawy prawnej do dokonania danej czynności prawnej nie zasługiwał na aprobatę.

WO-22/20

ORZECZENIE
z dnia 22 października 2020 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Joanna Maruszewska

Sędziowie: SWSD Anna Karaś

SWSD Michał Łukasik / sprawozdawca /

Protokolant: Dorota Waleszkiewicz

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Tomasza Mazurczaka

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2020 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego W. L. obwinionej o to, że:

reprezentując klienta R. S., mając świadomość braku postanowienia sądu w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia ustanawiającego zakaz zbywania lub obciążania nieruchomości - w dniu 21 listopada 2017 r. w L. złożyła wniosek o wpisanie do księgi wieczystej nieruchomości zakazu sprzedaży nieruchomości do czasu zakończenia sprawy toczącej się przed Sądem Rejonowym w Legionowie o naruszenie posiadania (sygn. akt I C 1902/15) prawomocnym wyrokiem Sądu, czym działała z naruszeniem przepisów prawa określających podstawy wpisu zabezpieczenia do ksiąg wieczystych o treści zgłoszonego wniosku, tj popełnienie czynu z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 756³ § 1 i § 2 k.p.c. oraz art. 626² § 3 i § 5 lc.p.c. oraz w związku z art. 6 i art. 7 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania Obwinionej od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) w W. z dnia 7 maja 2019 r. r., sygn. akt D 68/18

orzeka:

1.
utrzymać w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) w W. z dnia 7 maja 2019 r. r., sygn. akt D 68/18,
2.
zasądzić od obwinionej koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 1340 (słownie: jeden tysiąc trzysta czterdzieści) złotych na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (...) w W. orzeczeniem z dnia 7 maja 2019 r. r., sygn. akt D 68/18 uznał radcę prawnego W. L. (WA- (...)) winną zarzucanego wnioskiem o ukaranie czynu, gdyż reprezentując klienta R. Ś., mając świadomość braku postanowienia sądu w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia ustanawiającego zakaz zbywania lub obciążania nieruchomości - w dniu 21 listopada 2017 r. w L. złożyła wniosek o wpisanie do księgi wieczystej nieruchomości zakazu sprzedaży nieruchomości do czasu zakończenia sprawy toczącej się przed Sądem Rejonowym w Legionowie o naruszenie posiadania (sygn. akt I C 1902/15) prawomocnym wyrokiem Sądu, czym działała z naruszeniem przepisów prawa określających podstawy wpisu zabezpieczenia do ksiąg wieczystych o treści zgłoszonego wniosku, tj popełnienie czynu z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 756³ § 1 i § 2 k.p.c. oraz art. 626² § 3 i § 5 k.p.c. oraz w związku z art. 6 i art. 7 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za czyn ten na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o radcach prawnych w punkcie pierwszym orzeczenia wymierzył karę pieniężną w wysokości 8000 zł (osiem tysięcy złotych) i na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 2a orzekł dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas 3 (trzech) lat.

W punkcie 2 działając na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych zasądził od obwinionej racy prawnego W. L. (WA- (...)) na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. tytułem zwrotu kosztów postępowania dyscyplinarnego kwotę 2000 (dwa tysiące) złotych.

Od powyższego orzeczenia, które zostało prawidłowo doręczone wraz z uzasadnieniem 18 listopada 2019 r., zostało przez pełnomocnika Obwinionej wniesione odwołanie 2 grudnia 2019 r..

W jego treści obwiniona zarzuciła zaskarżonemu orzeczeniu na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz 438 pkt 2 i 3 k.p.k. obrazę przepisów postępowania karnego a mianowicie art. 7 kpk poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów, przyznanie przymiotu wiarygodności zeznaniom pokrzywdzonej przy jednoczesnym uznaniu zeznań obwinionej za niewiarygodne skutkujące tym, że działanie obwinionej w zakresie ochrony interesów klienta nie daje podstaw do przypisania jej winy.

Obrazę przepisów art. 6 kpk poprzez nieprzeprowadzenie, jako zbędnego dowodu z zeznań świadka K. S. powołanej do oceny wiarygodności depozycji pokrzywdzonej, eo skutkowało naruszeniem prawa do obrony obwinionej.

Błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez bezpodstawne przyjęcie, że obwiniona celowo złożyła wniosek o zabezpieczenie majątkowe mając świadomość, że postępuje niezgodnie z obowiązującymi przepisami, gdy jej faktycznym celem było tylko i wyłącznie zabezpieczenie roszczeń swojego mandanta w postępowaniu cywilnym.

Odwołująca wniosła zatem o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie obwinionej do zarzutu popełnienia przypisanego jej czynu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny.

Na rozprawie podniosła także kwestię wysokości nałożonej kary pieniężnej.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w Warszawie zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Rozpatrując odwołanie Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie podzielił - co do zasady - poglądów w nim zawartych i nie znajdując innych podstaw do jego uwzględnienia utrzymał w mocy orzeczenie I instancji.

Stan faktyczny sprawy jest w zasadzie niesporny ustalony na podstawie dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony.

Stawiając zarzut naruszenia art.6 kpk odwołująca podniosła, że w toku rozprawy wniosła o słuchanie K. Ś. na okoliczność prawdomówności pokrzywdzonej wskazując na treść art. 169 § 2 kpk, w sytuacji kiedy nie było opieki nad jej ojcem Z. oraz na okoliczność roli pani pokrzywdzonej w doprowadzeniu do darowizny mieszkania oraz stanu umysłowego pana Z. S. w momencie przysporzeń majątkowych na rzecz pokrzywdzonej i przyczyn złożenia wniosku z 21 listopada 2017 r. do Sądu Wiczyzstoksięgowego. Jej zdaniem działanie jej mandantki było działaniem w stanie wyższej konieczności.

Sąd dyscyplinarny 1 instancji rozpatrzył wniosek i na podstawie art. 170 § 1 pkt 2 oraz 5 kpk oddalił na rozprawie wniosek z uwagi na brak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy oraz z racji, że zmierza do przedłużenia postępowania.

Jak wynika z treści protokołu rozprawy, z treści uzasadnienia orzeczenia - wbrew zarzutom odwołania - nie został on oddalony z powodu złożenia wniosku dopiero na rozprawie; nie został uznany za wniosek spóźniony. (...) w W. miał rację, gdy wniosek został oddalony, ponieważ tezy dowodowe, na które w nim się powołano nie korespondowały z treścią zarzutów i w żaden sposób nie mogły mieć znaczenia dla określenia sprawstwa czy winy obwinionej, a także dla ustalenia okoliczności mających znaczenie dla wymiaru kary. Wniosek ten, który faktycznie został zgłoszony w końcowej fazie postępowania dowodowego, mógłby zostać uwzględniony w przypadku uznania, że miał istotne znaczenie z punktu widzenia realizacji zasady prawdy obiektywnej. A skoro nie miał, to obie podstawy prawne wskazane w treści postanowienia podjętego w toku rozprawy oddalającego wniosek dowodowy, były zasadne.

Uwypuklone w odwołaniu zaistnienie stanu wyższej konieczności w postaci konieczności zabezpieczenia roszczenia M. i na jego żądanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Pełnomocnik procesowy jest związany stanowiskiem procesowym klienta lecz nie jest to związanie bezwarunkowe, gdyż radca prawny nie jest wyłącznie „ustami” mandanta realizującymi każde żądanie klienta.

W postanowieniu (...) z 10.01.2009 r. (...) 64/08 zawarto następujące słuszne stwierdzenie „... Adwokat jest związany stanowiskiem procesowym klienta (...), ale to nie znaczy, że ma działać „pod dyktando” klienta i podporządkować jego woli we wszystkim” - tak w „Odpowiedzialność dyscyplinarna oraz etyka zawodowa adwokatów i radców prawnych. Orzecznictwo. W. M.. M. N.. 2 wydanie C.H. B. W. 2016; str. 501 poz. 275.”

W rozpatrywanej sprawie, mimo oddalenia 18 września 2017 r. przez Sąd Rejonowy w Legionowie Wniosku o udzielenie zabezpieczenia z powodu braku materiału dowodowego, do przyjęcia, że została naruszona sfera posiadania powodów; pismem z 23 listopada 2017 r. został złożony do tego samego sądu powszechnego wniosek o wpis w księdze wieczystej żądania o treści „Zakaz sprzedaży nieruchomości do czasu zakończenia sprawy SR w Legionowie o sygn. akt I C 1902/15 prawomocnym wyrokiem”.

Tak jak wskazał sąd dyscyplinarny I instancji przy braku prawomocności postanowienia sądu w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia ustanawiającego zakaz zbywania lub obciążenia nieruchomości tj przy braku podstawy prawnej i tytułu do dokonania wpisu do księgi wieczystej, obwiniona podjęła działanie, aby uzyskać taki wpis w Dziale III Księgi Wieczystej. Tym samym utrudniła pokrzywdzonej zrealizowanie przysługującego jej prawa podmiotowego jakim było dysponowanie prawem własności.

Obrona interesu swojego M. nie może skutkować takim wykorzystaniem narzędzi prawnych, które naruszają prawa osób trzecich. W tym wypadku doszło do wyraźnego przekroczenia przez obwinionego granicy ochrony interesów osoby reprezentowanej.

W rezultacie tłumaczenie swojego postępowania wyłącznie potrzebą działania na rzecz klienta bez względu na brak podstaw prawnych do wniesienia wniosku nie zasługiwał na aprobatę Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie.

Orzeczona kara pieniężna, tak jak to wskazał (...) w W., nie należała do niskich. Aby jednak stwierdzić, że zaistniała podstawa do jej zmiany, należałoby dojść do przekonania, że kara jest rażąco wysoka. Tego skład orzekający nie dostrzegł. Zapewne, pogłębiona refleksja obwinionej odnośnie swojej postawy, uznanie w jakimś stopniu racji

zarzutów, niewłaściwości czynu dałby podstawę do rozważania korekty wyroku lecz takiej skruchy skład orzekający nie dostrzegł.

W związku z tym orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie rozstrzygnięto na podstawie art. 70⁶ ust. 1 - 3 ustawy o radcach prawnych.